

Biblická hodina, Bratislava, Zborová sieň Legionárska 6, 29. 10. 2026, 18.00; téma: **BLAHOSLAVENSTVÁ** - **Blahoslavení chudobní v duchu (Mt 5, 1-3):**

„¹Ked' (Ježiš) videl zástupy, vystúpil na vrch, a keď si sadol,
²pristúpili k Nemu Jeho učeníci. ³Otvoril ústa a učil ich:

³Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je kráľovstvo nebeské.“

Blahoslavenstvá sú súčasťou Ježišovej **Kázne na vrchu**. Kázne, podľa ktorej sa vraj, ako niektorí tvrdia, nedá žiť, lebo je postavená na úplne iných hodnotách, než aké preferuje súčasná spoločnosť a médiá. **Faktom je, že Ježiš bol iný a vo svojej kázni nás volá, aby sme aj my boli iní.** Bengt Pleijel hovorí, že **klúčom ku Kázni na vrchu je pochopiť a spoznať Toho, kto káže, nadviazať osobný vzťah s Tým, kto ju hovorí - s Ježišom.**

Biblisti tiahnu **paralelu medzi Ježišom a Mojžišom**, medzi vrchom Sinai a vrchom Kázne na vrchu. **Mojžiš i Ježiš vystúpili na vrch. Obaja sa stali nástrojom vyslobodenia:** ľud izraelský je vyslobodený z otroctva v Egypte. Ježiš oslobodzuje chorých,

unavených, hriešnych (por. Mt 4, 23; L 19, 10). **Ježiš je nový Mojžiš, ktorý vedie Boží ľud do slobody.** V Mojžišovom príbehu vystupuje faraón a v Ježišovom Herodes. Obaja nariaďa masaker malých chlapcov (2M 1. kap. a Mt 2. kap.).

Ježiš upiera zrak na nás, ľudí. **„Ked' videl zástupy...”** (Mt 5, 1) – ich biedu, *bolo Mu ich ľúto, že boli zmorené a bezmocné ako ovce, ktoré nemajú pastiera* (Mt 9, 36).

...vystúpil na vrch... Na jeden z kopcov na severozápade od mesta Kafarnaum. Ako Mojžiš vystúpil na vrch Sinaj, vystupuje Ježiš na vrch Kázne na vrchu. Tento vrch je nový Sinaj. A **Ježiš je novým Mojžišom, ktorý zhromažďuje Boží ľud a dáva mu svoj zákon.**

Otvoril ústa a učil ich. Vyučuje ľud. **Byť učeníkom znamená prijímať Ježišovo vyučovanie.** Skrze Ježišove slová prichádzajú do nášho vnútra nebesia. **Jeho slová z nás robia nebesky bohatých ľudí** (Bengt Pleijel).

Blahoslavení...

Byť blahoslavený je miliónkrát viac ako byť šťastný. Blahoslavení ľudia sú tí, ktorí su na tom dobre pred Bohom (v Božích očiach). Hoci si blahoslavenstvá budeme vysvetľovať postupne, treba ich chápať ako celok. Nevybrať si iba to, čo sa nám páči a zvyšok odložiť. Všetky popisujú dôležité vlastnosti, ktoré nemajú chýbať Kristovým učeníkom. Ježišove blahoslavenstvá nehovoria o nejakých duchovných špecialistoch. Sú obrazom každého kresťana, obrazom toho, čo Pán Ježiš pripravil pre svojich nasledovníkov.

Blahoslavenstvá sú charakteristikou, ktorá sa má stať pravdivou pri každom Kristovom vyznavačovi. Nielen pri teologických učencoch, biskupoch, farároch...

Pán Ježiš v blahoslavnstvách hovorí: Ak chceš byť na tom dobre pred Bohom, tu je cesta. **Požehnania - blahoslavenstvá - sú určené každému kresťanovi.** Ved' nie je možné zdediť Božie kráľovstvo bez toho, aby sme sa stali dedičmi zeme, boli potešení, nasýtení spravodlivosťou, prijali Božie milosrdenstvo.

Kto sú chudobní v duchu?

(a) Tí, ktorí sa pre Ježiša - pre duchovné hodnoty všetkého vzdali? Alebo sú to **(b) ľudia mentálne zaostali?**

Alebo sú chudobnými v duchu **(c) tí, ktorí vedia o svojej chudobe pred Hospodinom.**

Možno - videné zvonku - to dotiahli ďaleko, ale v skutočnosti **vedia**, že nemajú na čo byť hrdí, že **pred Bohom to, na čo sa ľudia spoliehajú, vonkoncom nebude stačiť.** Vo svojom duchovnom živote došli tak ďaleko, že porozumeli: pred Bohom mám prázdne ruky. Nekúpu sa v sebaklame, že sú lepší ako druhí. Necítia sa ako riaditelia sveta. **Dávajú prednosť tomu, čo o nich vraví Boh, pred tým, čo o nich vraví vlastné ja. Chudobní v duchu sú tí, ktorí sú ochotní vyčistiť v sebe priestor od všelijakých duchov (sebeckva, nelásky, závislostí, pýchy, povýšenosti...) a uvoľnené miesto ponúknuť Svätému Duchu Božiemu** (Daniel Ženatý). To neznamena, že sa zrieknu svojej ľudskej dôstojnosti, ale že sa vo svojej osobitosti a originalite nechajú naplňať a viesť Božím Duchom. Zrieknu sa svojej nezastupiteľnosti v prospech Božieho Ducha. Ten je dôležitý. Ním túžme byť aj my naplnení.

Chudobní v duchu sú všetci títo (a, b, c). Nemajú vlastné duchovné bohatstvo

(Jiří Mrázek). Spoločné pre nich je to, že nie je o čo stáť. Človek by ich údel nevybral, keby mal možnosť vyberať si. **Nemajú nič, na čo by sa mohli spoliehať. Sú bezmocní a musia hľadať svoju pomoc od Hospodina. Bohatí nimi pohŕdajú. Silní sa na nich dívajú z vysoka.** „Čo je svetu neurodzené a opovrhnuté, vyvolil si Boh, a čoho niet, vyvolil si, aby zničil to, čo je“ (1K 1, 28). Ježiš bol poslaný práve k týmto malým, bezmocným a chudobným.

...lebo ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium (L 4, 18). ...a chudobným sa zvestuje evanjelium (Mt 11, 5).

Spoločné majú aj to, že Pán Boh si ich vybral, že Boh o nich stojí.

Každé z blahoslavenstiev má aj **zasľúbenie**. „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo **ich je kráľovstvo nebeské**.“ Tí, ktorí nájdu odvahu vydať sa vedeniu Božieho Ducha, majú podiel na kráľovstve. **Najdôležitejší sú tí, ktorí vyzerajú ako najmenej dôležití.** V rozprávkach najmenší, najmladší a najbiednejší dostáva za odmenu

polovicu kráľovstva. U Ježiša celé kráľovstvo. Dokonca kráľovstvo nebeské. Ak sa vieme stotožniť so slovami duchovnej piesne (ES 474, 3):

„Prázdne ruky vystieram, oči na kríž upieram. Nahý som, mne rúcho daj, bezmocnému pomáhaj!

Vrúcnych prosieb počuj hlas, Spasiteľu, spas, ma, spas!“ – potom aj nám patrí zasľúbenie Pána Ježiša, že Božie kráľovstvo prináleží chudobným v duchu. **Božia vláda, Božie kráľovstvo spásy je bezplatným, úplne nezaslúženým darom.**

Do Božieho kráľovstva za Ježišových čias nevstupovali farizeji, ktorí si mysleli, že sú bohatí na zásluhy a ďakovali Bohu za svoju duchovnú úroveň, resp. predvádzali sa ňou (L 18, 11 – 12). Nevstupovali doň ani zelóti, ktorí sa usilovali vybudovať či presnejšie vybojovať Božie kráľovstvo krvou a mečom.

Pán Ježiš hovorí, že Jeho kráľovstvo patrí publikánom, neviestkam (prostitutkám), ľuďom, ktorými spoločnosť opovrhne (Mt 21, 31) – nie pre ich sociálnu chudobu, ale preto, že **všetko, čo mohli ponúknuť, bolo: volať k Bohu o milosrdenstvo a zmilovanie** (L 18, 13). A On ich vypočul. Títo ľudia boli

opakom samospravodlivých kresťanov v laodikejskom zbore. Onen zbor tvrdili: „Som bohatý, zbohatol som, ničoho nepotrebujem“ (Zjav 3, 17), „tých prepustil naprázdno“ (L 1, 53). „Nevieš, že si biedny, aj úbohý, aj chudobný, aj slepý, aj nahý“ (Zjav 3, 17).

Cesta, ako vstúpiť do Božieho kráľovstva, je zostúpiť v sebe samom.

Chudobní sa stávajú nebesky bohatí.

Pánove **slová** z Mt 5, 3: **„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je kráľovstvo nebeské“ sú kľúčom ku Kázni na vrchu.**

Týmto kľúčom je, že Ježiš nás stretáva v našej chudobe, a prihovára sa nám slovami, ktoré sú „*duch a život*“ (J 6, 63). Ak tento kľúč stratíme, alebo naň zabudneme, budú pre nás Ježišove slová z Kázne na vrchu ťažké. Zasiahnu nás ako údery bičom. Privedú nás do zúfalstva: „Taký elitný kresťan, o akom sa hovorí v Kázni na vrchu, zo mňa nikdy nebude...“

Tajomstvo učeníctva u Ježiša však spočíva v tom, že **sa neustále znovu a znovu vraciame späť k Nemu a učíme sa používať kľúč** Mt 5, 3: **„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je kráľovstvo nebeské.“** Všetko to, čo vo mne zabetónovali hriech, nevera a starosti, musím zložiť pod Ježišovým

krížom. Od Neho potom smiem prijať poklady zo zásobárne kráľovstva nebeského.

Chudobní v duchu sú tí, ktorí sú ochotní vyčistiť v sebe priestor od všelijakých duchov (sebeectva, nelásky, závislostí, pýchy, povýšenosti...) a uvoľnené miesto ponúknuť Svätému Duchu Božiemu.

Kázeň na vrchu nezačína „bičom“, ale evanjeliom o Ježišovej láske. Túto lásku môžeme prijať a dávať ju ďalej. *Zdarma sme prijali, zdarma dávajme* (por. Mt 10, 8). Amen.

Použitím: **Bengt Pleijel**: *Nebesky bohatí* (vyd. Transciscus Liptovský Mikuláš 2020); **Daniel Ženatý**: *Kázání na hoře – Milost Boží pro všední den* (vyd. Mlýn, Třebenice 1996); **Jiří Mrázek**: *Evangelium podle Matouše – ČEK k NZ, svazek 1* (vyd. CBS AVČR a UK v Praze ve spolupráci s ČBS, Praha 2011), kol. autorov: *Průvodce životem – Matouš* (vyd. IBS a Luxpress, Praha 1997); **Martin Šefranko, ev. a. v. farár**